

FOURTH SESSION
CHAIRMAN: PROF. DR. NURAN YILDIRIM
26 May 2014 MONDAY 15.15-16.45

**TÜRK TIP TARİHİ KURUMU BAŞKANLARINDAN DR. FERİDUN FRİK'İN
TÜRKİYE'DE İLAÇ SANAYİİ GELİŞMELERİNE KATKILARI**

İbrahim Başağaoğlu¹, Burhan Akgün²

¹Prof., İstanbul University, Cerrahpaşa Faculty of Medicine, Department of the History of Medicine and Ethics, İstanbul, ibasagaoglu@mynet.com

²MD, PhD Student, İstanbul University, Cerrahpaşa Faculty of Medicine, Department of the History of Medicine and Ethics, İstanbul, drburhanakgun@yahoo.com

Türk tıp tarihine ve Türkiye'de ilaç sanayinin gelişmesine öncülük eden Dr. Feridun Frik, 25 Ekim 1899'da Üsküdar'da doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da, lise öğrenimini de Almanya'da tamamladıktan sonra, 1918 yılında Haydarpaşa'daki Darülfünun-u Osmani Tıbbiyesi'ne askeri öğrenci olarak kaydolar. 1919'da İstanbul, tamamen işgal ordularının emrine girer. Birçok bilim ve siyaset adamı, idareci, gazeteci ve aydınlar tutuklu olarak yargılanır. Zor günler yaşanmaktadır. 1923'te Cumhuriyet'in ilk hekimlerinden biri olarak diploma alan Dr. Feridun Frik'in, hekim olduğu ilk yıllarda reçeteler; eczanelerde mesleki etik kurallara uygun olarak hazırlanırdı. İhtiyaçları karşılayacak bir ilaç sanayinin bulunmayışından dolayı halk oldukça büyük sıkıntılara ve acılara katlanmak zorunda kalmıştı. 2. Dünya Savaşı sırasında ülkemize Avrupa ve özellikle Alman ilaçlarından başka ilaç gelmemesi nedeniyle, yerli ilaç endüstrisinin önemi anlaşıldı ve bu ihtiyacı karşılamak üzere, büyük gayretler harcanmaya başlandı. İlaçların Türkiye'de üretimi politikasına inanan Dr. Feridun Frik, dört büyük Alman firmasını ve Türk temsilcilerini bir araya getirerek "Birleşik Alman İlaç Fabrikaları Ltd. Şti"nin kurulmasını sağlamıştır. İlaç sektörüne ve dolayısıyla insan sağlığına büyük hizmetler veren Dr. Feridun Frik, Türkiye'de ilaç sanayinin temellerini atmış, Türk ilaç endüstrisinin hızlanması ve modernleşmesinde kendi döneminden günümüze uzanan bir ekol tesis etmiştir.

Bu yazımızda, Dr. Feridun Frik'in hayatı, Türk tıp ve eczacılık tarihine, ilaç sanayii gelişmelerine yaptığı katkılar, Türk Tıp Tarihi Kurumu başkanlığı ve yaşamında özel bir yeri olan *Dirim Aylık Tıp Gazetesi* ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dr. Feridun Frik, ilaç sanayii, Dirim, tıp tarihi, eczacılık tarihi

THE CONTRIBUTIONS OF DR. FERİDUN FRIK, FORMER PRESIDENT OF THE TURKISH SOCIETY FOR THE HISTORY OF MEDICINE, FOR THE DEVELOPMENT OF THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY IN TURKEY

Dr. Feridun Frik, one of the pioneers of the development of Turkish history of medicine and Turkish pharmaceutical industry, was born in Scutari in 1899. After graduating from the elementary and secondary schools in Istanbul, he completed his high-school education in Germany. In 1918 he attended to Medical School of Darülfünun-u Osmanî (Ottoman University) as a military student. As he graduated from the Medical School by the same year Republic of Turkey was established, he was among the first doctors of the new republic. At those years prescriptions were mostly prepared in pharmacies regarding professional ethical issues. People have often encountered difficulties in finding the right medicine they needed because the pharmacy industry was less developed in Turkey and some of the medicines were imported from Europe, mostly from Germany. During the World War II, due to the shortage in importation, the need and importance of a national pharmacy industry was widely understood. Dr. Feridun Frik was one of those people who spent efforts for the establishment of a national pharmacy industry. He managed to incorporate a company named "Birleşik Alman İlaç Fabrikaları Ltd. Şti" by gathering the Turkish representatives of four main German Pharmaceutical Factories. By this enterprise Dr. Frik established a new and long lasting school in modernization and development of Turkish Pharmaceutical Industry.

This paper will deal with the life and contributions of Dr. Feridun Frik for the development of pharmaceutical industry in Turkey as well as Turkish history medicine and pharmacy, his presidency of Turkish Society for the History of Medicine and an important medical journal named *Dirim Aylık Tıp Gazetesi* published by him.

Keywords: Dr. Feridun Frik, pharmaceutical industry, Dirim, history of medicine, history of pharmacy